

Regionledningskontoret
Susanne Kvarnström

20200930

Dnr: RS 2020-382

Socialdepartementet

Remissvar –Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser Ds 2020:15

Region Östergötland har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian ”Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser (Ds 2020:15)”.

I promemorian lämnas förslag om att:

- Införa ny paragraf, 4 kap. 5 a §, i Patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.
- Inte införa undersköterskeexamen.
- Bevis om rätt använda yrkestitel kan utfärdas till den med utbildning med inriktning vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, eller motsv. kompetens.
- Efter 30 juni 2021 ha minst 1 400 godkända gymnasiepoäng i programgemensamma gymnasieämnen för vård- och omsorgsprogrammet.
- Övergångsbestämmelser:
  - o Tillsvidareanställd med yrkestiteln undersköterska 1 januari 2025 får fortsätta att använda titeln även utan bevis, dock längst fram till och med den 31 december 2034.
  - o Äldre utbildning inriktning vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning enligt äldre bestämmelser före 1 juli 2021 anses likvärdig, kan ansöka om bevis senast 31 december 2034.
  - o Verksam med yrkestitel undersköterska motsv. fem års heltid de senaste tio åren kan ansöka om bevis senast den 31 december 2026.
- Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om krav på innehåll och godkända betyg för likvärdig utbildning enligt äldre bestämmelser.

Sammanfattning

Region Östergötland instämmer i promemorians förslag om kompetenskrav samt i de två inledande punkterna i övergångsbestämmelserna.

Region Östergötland instämmer *inte* i förslaget i övergångsbestämmelsen att den som varit verksam som undersköterska fem års heltid de senaste tio åren kan ansöka om bevis senast 31 december 2026 (s 45, p 4). Alltför generösa

Regionledningskontoret
Susanne Kvarnström

20200930

Dnr: RS 2020-382

övergångsregler för enskild individ med bristande formell utbildningsbakgrund och reell kompetens inom den högspecialiserade hälso- och sjukvården bedöms innebära patientsäkerhetsrisker vid rekrytering av dessa individer.

Framtida konsekvenser för kommuner och regioner

Det är av största vikt att ytterligare föreskrifter kommer snarast om vad en lägsta kompetensnivå för utbildningar enligt äldre bestämmelser innebär, för att underlätta bedömningen av utbildningsinsatser.

Det är även av största vikt med en kort handläggningstid för att behandla ansökan om bevis, för att inte förändringen ska påverka verksamheterna negativt.

Liksom för kommunerna bör Vård och omsorgscolleges samlade kompetens tillvaratas på ett effektivt sätt i det fortsatta arbetet. Ett exempel är fortsatt utveckling av metodstöd för att kvalitetssäkra valideringsprocessen.

De betydande anpassningarna i den aktuella promemorian jämfört med betänkandet SoU 2019-20 är positiva och bedöms innebära reducerade negativa konsekvenser för vårdgivarna. Trots detta kvarstår dessvärre flera av de negativa framtida konsekvenser för Region Östergötland som redovisades i de tidigare synpunkterna på betänkandet. Det gäller bland annat ökad byråkratisering utan reella effekter på verksamhetsnyttan, ökad konkurrens om personer med yrkestiteln, ökade lönekostnader samt minskad lönespridning i yrkesgruppen.

Zilla Jonsson
HR-direktör